

9. A 86/1945. sz. nemzetiségi statútum-törvény. Bukarest, 1945. február 7.

Általános rendelkezések

1. § Minden román állampolgár származásra, nemzetiségre, anyanyelvre és vallásra való tekintet nélkül – egyenjogú a törvény előtt és ugyanazon polgári és politikai jogokat élvezi.

2. § A faji származásnak a román állampolgárok jogi helyzetének megállapítása céljából való kutatása tilos.

3. § A nyelvi, vallási, származási, illetve nemzetiségi különbség egyetlen román állampolgár részére sem képezhet akadályt, mind a polgári vagy politikai jogok megszerzését és gyakorlását, mind a közhivatalokba való kinevezést vagy bármely foglalkozás űzését illetően.

4. § A nem román anyanyelvű, fajú vagy vallású állampolgárok ugyanolyan bánásmódban, valamint jogi és tényleges védelemben részesülnek, mint a többi román állampolgárok.

Az állampolgári jogoknak a román állampolgárok származása, vallása vagy nemzetisége alapján való közvetlen vagy közvetett korlátozását, valamint az ilyen alapon való kiváltságok megállapítását és a faji, vallási és nemzetiségi elkülönülés, gyűlölet és megvetés hirdetését a törvény bünteti.

5. § Minden román állampolgár kizárólagos és egyéni joga anyanyelvének vagy nemzetiségének megállapítása. Ilyen tekintetben a hatóságok beavatkozása tilos, közegeik pedig kötelesek az illető állampolgár nyilatkozatát elfogadni.

A nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezések

6. § A román állam hivatalos nyelve a román nyelv. Mégis, azokban a közigazgatási és bírósági kerületekben, melyekben a lakosság túlnyomó része nem románajkú, a 8. és következő paragrafusokban foglalt rendelkezések nyernek alkalmazást.

7. § A magántermészetű kapcsolatok tekintetében, mint a levelezésben, a távbeszélő-forgalomban stb., az ipari és kereskedelmi életben, a vallási életben és a sajtóban, valamint bármilyen természetű kiadványokban és közleményekben és a nyilvános gyűléseken a román állampolgárok szabadon és minden megszorítás nélkül használhatnak bármely nyelvet.

8. § Azok a törvényszékek és járásbíróóságok, amelyeknek körzetében a legutóbbi népszámlálás adatai szerint a lakosság legalább 30%-a nem románajkú, hanem egy más közös nyelvet beszél, kötelesek:

a) az illető körzet 30%-át kitevő lakosság tagjai által saját anyanyelvükön kiállított és benyújtott bármilyen beadványt elfogadni anélkül, hogy ezekről román nyelvű fordítást követelhetnének;

b) a beadványok felett ugyanazon nyelven határozni;

c) a felet saját anyanyelvén meghallgatni.

9. § A 8. §-ban meghatározott törvényszéki és járásbíróósági körzeteket a hivatalos népszámlálási adatok alapján az igazságügy-minisztérium jelöli ki.

10. § Azok a községi és megyei hatóságok, amelyeknek körzetében a legutóbbi népszámlálás adatai szerint a lakosság legalább 30%-a nem románajkú, hanem egy más közös nyelvet beszél, kötelesek:

a) az illető körzet 30%-át kitevő lakosság tagjai által saját anyanyelvükön kiállított és benyújtott beadványt elfogadni anélkül, hogy ezekről román nyelvű fordítást követelhetnének;

b) a beadványok felett ugyanazon nyelven határozni;

c) a felet saját anyanyelvén meghallgatni;
d) Ezekben a körzetekben a 30%-ot kitevő nemzetiségek választott vagy jog szerinti képviselői a községi vagy megyei tanácsokban saját anyanyelvükön szólalhatnak fel.

11. § Az előbbi §-ban meghatározott községeket és megyéket a hivatalos népszámlálási adatok alapján a belügyminisztérium jelöli ki.

12. § A 9. és 11. §§-ban megjelölt bírói és közigazgatási hatóságokhoz tartozó bírácoknak és tisztviselőknél ismerniük kell az illető nemzetiségek nyelvét is.

13. § A nem román nyelven megjelenő napilapok és időszaki sajtótermékek megjelenési székhelyüket, valamint az ország többi helységeinek nevét az illető nemzetiség nyelvén jelölhetik meg.

14. § Az anyakönyvekben és a családi állapotokra vonatkozó okmányokban az állampolgárok családi neve csak az illető állampolgár személyi irataival igazolt alakban és eredeti helyesírással írható.

15. § Azokban a városokban és községekben, amelyekben a lakosságnak legalább 30%-a nem románajkú, hanem egy más közös nyelvet beszél, az utcák nevét az illető nemzetiségek nyelvén is meg kell jelölni.

16. § A köztisztviselők, fokozatukra való tekintet nélkül, semmi szín alatt sem kötelezhetők román nyelvvizsgára, amennyiben kinevezésük államilag elismert tanintézet által kiállított oklevél vagy bizonyítvány alapján történt.

17. § Az 1944. augusztus 23-a után megjelent törvényeket és ezek végrehajtási utasításait hivatalos törvénytárban kell közzétenni mindazoknak a nemzetiségeknek a nyelvén, amelyek a legutóbbi népszámlálás adatai szerint az ország lakosságának legalább 5%-át alkotják.

A helyi hatóságok rendeleteit, szabályzatait és közleményeit mindazoknak a nemzetiségeknek a nyelvén is közzé kell tenni, amelyek az illető megye vagy helység lakosságának 30%-át képezik.

A közoktatásra vonatkozó rendelkezések

18. § A román állam biztosítja az anyanyelvi oktatást állami elemi, középfokú és felsőfokú iskolák útján mindazoknak az együtt élő nemzetiségeknek, amelyek megfelelő számú tanulóval rendelkeznek, azoknak a helységeknél a képviselővel, ahol a felekezeti iskolák ezeket a szükségleteket kielégítik. A nem román nyelvű állami iskolák tanítói és tanári állásainak betöltésénél az illető nemzetiséghez tartozók részesülnek előnyben.

19. § A román felekezeti iskolákra vonatkozó rendelkezések a nemzetiségek felekezeti iskoláira is alkalmazni kell.

20. § A nem román nyelvű állami iskolákban és ezek tagozataiban, valamint a nemzetiségek felekezeti iskoláiban a tanulókat azon a nyelven kell vizsgáknak alávetni, beleértve az érettségi vizsgát is, amelyen az illető tárgyakat előadták, kivéve azt az esetet, amikor maga a tanuló kéri, hogy román nyelven vizsgáztassák.

21. § A nemzetiségek felekezeti iskolái ugyanolyan államsegélyben részesülnek, mint a román felekezeti iskolák.

22. § A szükségletekhez képest, illetve a hallgatók nemzetiségi megoszlásának figyelembevételével, a kolozsvári tudományegyetem jogtudományi és bölcsészeti karán magyar és német nyelvű tanszékek létesítendőek.

A vallásgyakorlásra vonatkozó rendelkezések

23. § Az elismert felekezetek vagyonukat a vallásfelekezetek működését szabályozó törvényes intézkedéseknek megfelelően, alapszabályaik vagy alapítási iratuk szerint kezelik.

24. § A vallásügyi minisztérium kivételével más közigazgatási hatóságnak tilos az elismert felekezetek vallásgyakorlati kérdéseibe beavatkozni.

25. § Az összes elismert felekezetek egyenlő képesítésű és azonos egyházi fokozatú lelkészei egyenlő javadalmazásban részesülnek, amennyiben felekezetük tagjai az államsegély folyósításának szempontjából a vallásfelekezetek működését szabályozó törvény által megkívánt számot elérik.

Záró és átmeneti rendelkezések

27. § A jelen törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról a nemzetiségi minisztérium gondoskodik.

Az összes közigazgatási és rendőri hatóságok kötelesek végrehajtani a nemzetiségi minisztérium által a jelen törvény végrehajtásával kapcsolatosan kibocsátott rendelkezéseket.

A román állampolgároknak a jelen törvényben megállapított elvek megsértéséből vagy helytelen alkalmazásából fakadó panaszai, tekintet nélkül felekezetükre vagy nemzetiségükre, a nemzetiségi minisztériumhoz nyújthatók be.

28. § A jelen törvénnyel ellentétben levő összes törvényes vagy rendeleti intézkedések hatályukat veszítik.

Hivatalos fordításban közli: A nemzetiségi politika három éve a demokratikus Romániában. Bukarest, 1948. A Nemzetiségi Minisztérium kiadása, 5–12. o.